

S M Ě R N I C E č. 1/2019

O poskytování cestovních náhrad

Obec: Těšetice

Těšetice 62

IČO: 00637629

Směrnici zpracovala: Žiačková Žaneta

Schváleno v ZO dne: 24. 6. 2019

Směrnice nabývá účinnosti: 1. 7. 2019

OBSAH:

Čl. I	Legislativní rámec
Čl. II	Obecná ustanovení a definice
Čl. III	Jízdní výdaje
Čl. IV	Stravné
Čl. V	Náhrada výdajů za ubytování
Čl. VI	Náhrady nutných vedlejších výdajů
Čl. VII	Promlčecí doba
Čl. VIII	Aktualizace směrnice
Čl. IX	Závěrečná ustanovení

Čl. I **Legislativní rámec**

Poskytování náhrad při pracovních cestách upravují tyto zákony:

- Zákon č.262/2006 Sb., zákoník práce, Část sedmá, §151 až 189
- Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích
- Vyhláška č. 577/2006 (průměrná cena pohonných hmot)

Čl. II **Obecná ustanovení a definice**

(1) Zaměstnavatel je povinen poskytovat zaměstnanci náhradu výdajů, které mu vzniknou v souvislosti s výkonem práce, v rozsahu a za podmínek stanovených zákonem:

- náhrada jízdních výdajů
- náhrada výdajů za ubytování
- stravné
- náhrada nutných vedlejších výdajů

Zaměstnavatel poskytuje cestovní náhrady ve výši a za podmínek stanovených zákoníkem práce a jiné nebo vyšší náhrady nesmí zaměstnanci poskytnout.

2) Cestovními výdaji, za které poskytuje zaměstnavatel zaměstnanci cestovní náhrady, se rozumí výdaje, které vzniknou zaměstnanci při

- a) pracovní cestě
- b) cestě mimo pravidelné pracoviště
- c) cestě v souvislosti s mimořádným výkonem práce mimo rozvrh směn v místě výkonu práce nebo pravidelného pracoviště

(3) Podmínky, které mohou ovlivnit poskytování a výši cestovních náhrad, zejména dobu a místo nástupu a ukončení cesty, místo plnění pracovních úkolů, způsob dopravy a ubytování, určí předem písemně zaměstnavatel; přitom přihlíží k oprávněným zájmům zaměstnance.

(4) Jestliže jsou vzhledem k okolnostem práva zaměstnance na cestovní náhrady a jejich výši nezpochybnitelné, předchozí písemná forma určení podmínek se nevyžaduje, netrvá-li na ní zaměstnanec.

(5) Komu lze cestovní náhrady poskytnout:

Za zaměstnance pro účely stanovení cestovních náhrad jsou považovány tyto osoby:

- a) Zaměstnanec v pracovním poměru
- b) Osoby, se kterými byla sjednána dohoda o provedení práce (§ 75 ZP) nebo dohoda o pracovní činnosti (76 zákoníku práce) pouze v případě, že poskytování cestovních náhrad bylo písemně sjednáno (§ 155 ZP)
- c) Členovi zastupitelstva obce náleží v souvislosti s výkonem jeho funkce cestovní náhrady ve výši a za podmínek stanovených právními předpisy platnými pro zaměstnance v pracovním poměru.
- a) další osoby v případech plnění tzv. jiných úkonů v obecním zájmu.
- b) **Cestovní příkazy** musí být předloženy a podepsány starostou nebo místostarostou obce předem. V případě, že je nutno individuálně doplnit podmínky dané pracovní cesty, musí se tyto taky předem sjednat (např. v případě, že zaměstnanci nebude poskytnuta záloha musí být toto písemně dohodnuto)
- c) **Vyúčtování** se provádí na tiskopisu „Cestovní příkaz“. Vyúčtování pracovní cesty předloží zaměstnanec do 10 pracovních dnů po uskutečnění pracovní cesty. Zaměstnavatel je povinen do 10 pracovních dnů ode dne předložení písemných dokladů provést vyúčtování pracovní cesty zaměstnance.
- d) Zaměstnanec si nemůže příkázané podmínky podle svých potřeb měnit, je povinen v plném rozsahu respektovat příkaz daný zaměstnavatelem. Zaměstnanec nemůže sám rozhodnout o tom, že realizuje pracovní cestu, ale je vždy třeba, aby byl na tuto cestu vyslán svým nadřízeným.

(6) Pojmy:

a) Místo výkonu práce

pro starostu, členy obecního zastupitelstva a zaměstnance obecního úřadu je místem výkonu práce Obecní úřad Těšetice, Těšetice č.p.62.

b) Pracovní cesta

je vymezená jako časově omezené vyslání zaměstnance zaměstnavatelem k výkonu práce mimo sjednané místo výkonu práce.

c) Samostatnou pracovní cestou

se rozumí každý výjezd z místa pravidelného pracoviště (nebo jiného místa určeného zaměstnavatelem) do místa výkonu práce s následujícím návratem zpět do místa pravidelného pracoviště (nebo do místa stanoveného zaměstnavatelem).

Jednotlivé výjezdy nelze v žádném případě počítat. Každá pracovní cesta se z hlediska poskytování cestovních náhrad posuzuje samostatně.

d) Doba trvání pracovní cesty

se počítá od okamžiku nástupu na pracovní cestu v zaměstnavatelem určeném místě, až do doby návratu z pracovní cesty do zaměstnavatelem určeného místa včetně doby výkonu práce v místě výkonu práce.

Z hlediska trvání pracovní cesty a odměňování zaměstnanců vyslaných na pracovní cestu je důležité ustanovení § 210 zákoníku práce. Podle tohoto platí, že čas strávený na pracovní cestě jinak než řádným plněním pracovních úkolů (nejčastěji doba cestování veřejnými prostředky, doba čekání na spoj apod.), který spadá do pracovní doby zaměstnance, se považuje za dobu překážky na straně zaměstnavatele, při níž se zaměstnanci nekrátí mzda nebo plat.

Čl. III

Jízdní výdaje

(1) Náhradu jízdních výdajů za použití určeného hromadného dopravního prostředku dálkové přepravy a taxislužby poskytne zaměstnavatel zaměstnanci v prokázané výši.

(2) Použije-li zaměstnanec se souhlasem zaměstnavatele místo určeného hromadného dopravního prostředku dálkové přepravy jiný dopravní prostředek, včetně silničního motorového vozidla, s výjimkou vozidla poskytnutého zaměstnavatelem, přísluší mu náhrada jízdních výdajů ve výši odpovídající ceně jízdného za určený hromadný dopravní prostředek.

(3) Použije-li zaměstnanec na žádost zaměstnavatele silniční motorové vozidlo, s výjimkou vozidla poskytnutého zaměstnavatelem, přísluší mu za každý 1 km jízdy základní náhrada a náhrada výdajů za spotřebovanou pohonnou hmotu.

(4) Náhrady za používání silničních motorových vozidel při pracovních cestách:

Dohodnou-li se zaměstnanec se zaměstnavatelem, že zaměstnanec při pracovní cestě použije vlastní motorové silniční vozidlo, má zaměstnanec po prokázání příslušných skutečností, nárok na náhradu jízdních výdajů, a to ve formě základní náhrady a náhrady za spotřebované pohonné hmoty.

a) **Základní náhrada (ZN)** se stanoví jako součin sazby základní náhrady (SZN) uvedené v platné vyhlášce MPSV a počtu kilometrů ujetých vozidlem na pracovní cestě:

$$ZN = SZN \times km.$$

Při použití přívěsu se uvedená sazba zvýší až o 15 %. Nemusí přitom jít o přívěs zaměstnance, může to být přívěs zaměstnavatele nebo jakékoliv jiné osoby, s jehož použitím zaměstnavatel vyslovil souhlas.

b) **Náhrada za spotřebované pohonné hmoty (PHM)** se stanoví jako součin průměrné spotřeby použitého vozidla stanovené zpravidla v l/100 km, počtu kilometrů ujetých vozidlem na pracovní cestě (km) a ceny PHM (C) zpravidla zjištěné v Kč/l:

$$\text{Náhrada za spotřebované PHM} = (\text{průměrná spotřeba na 1km} \times \text{km} \times C) : 100.$$

Podle ustanovení §158 odst. 4 zákoníku práce se spotřeba pohonných hmot silničního motorového vozidla vypočte aritmetickým průměrem ze všech údajů uvedených v technickém průkazu.

c) Podle ustanovení § 157 odst. 2 zákoníku práce se zaměstnavatel může se zaměstnancem dohodnout, že jako náhrada jízdních výdajů mu nebude proplacena základní náhrada a náhrada za spotřebované PHM, ale náhrada ve výši odpovídající ceně jízdenky hromadného dopravního prostředku dálkové přepravy (např. autobusu či vlaku). V tom případě si zaměstnavatel ověří u příslušného dopravce cenu takovéto jízdenky a vyplatí ji zaměstnanci jako náhradu jízdních výdajů za použité silniční motorové vozidlo.

Vzhledem k rozdílným cenám u různých dopravců bude předem dohodnut cenový limit proplácené jízdenky. V případě, že cenový limit není předem dohodnutý, musí zaměstnavatel proplatit náhrady požadované zaměstnancem.

d) Sazby základních náhrad za používání silničních motorových vozidel a průměrné ceny PHM se zaokrouhlují na koruny.

Čl. IV **Stravné**

(1) Při poskytnutí stravného se postupuje podle §176 odst. (1) ZP. Zaměstnavatel poskytne zaměstnanci za každý kalendářní den pracovní cesty stravné **vždy ve výši spodní hranice stanovené ZP tzn.:**

- a) 82 Kč trvá-li pracovní cesta 5 až 12 hodin,
- b) 124 Kč trvá-li pracovní cesta déle než 12 hodin, nejvýše však 18 hodin,
- c) 195 Kč trvá-li pracovní cesta déle než 18 hodin.

(2) Spodní hranice platí vždy při změně prováděcího předpisu.

(Výše stravného se mění v závislosti na vývoji cen prováděcím právním předpisem – aktuální výše stravného je stanovena v Příloze č.1 k této směrnici, která je vždy při změně prováděcího předpisu aktualizována).

(3) Znemožní-li zaměstnavatel vysláním na pracovní cestu, která trvá méně než 5 hodin, zaměstnanci se stravovat obvyklým způsobem, může mu poskytnout stravné až do výše stravného podle odstavce 1 písm. a).

Čl. V **Náhrada výdajů za ubytování**

(1) Zaměstnavatel poskytne zaměstnanci náhradu výdajů za ubytování, které vynaložil v souladu s podmínkami pracovní cesty, a to ve výši, kterou zaměstnavateli prokáže. Po dobu návštěvy člena rodiny hradí zaměstnavatel zaměstnanci prokázané výdaje za ubytování pouze v případě, že si je musel zaměstnanec vzhledem k podmínkám pracovní cesty nebo ubytovacích služeb zachovat.

(2) Po dobu předem dohodnutého přerušení pracovní cesty z důvodů na straně zaměstnance není zaměstnavatel povinen zaměstnanci náhradu výdajů za ubytování poskytnout, i když

musel po tuto dobu zaměstnanec s ohledem na podmínky pracovní cesty nebo ubytovací služby výdaje za ubytování uhradit.

Čl. VI

Náhrada nutných vedlejších výdajů

(1) Zaměstnavatel poskytne zaměstnanci náhradu nutných vedlejších výdajů, které mu vzniknou v přímé souvislosti s pracovní cestou, a to ve výši, kterou zaměstnavateli prokáže. Nemůže-li zaměstnanec výši výdajů prokázat, poskytne mu zaměstnavatel náhradu odpovídající ceně věcí a služeb obvyklé v době a místě konání pracovní cesty.

Čl. VII

Promlčecí doba

(1) Platí ustanovení Občanského zákoníku § 101 - Promlčecí doba „...je promlčecí doba tříletá a běží ode dne, kdy právo mohlo být vykonáno poprvé.“ Pokud v zákonem stanovené lhůtě (i po deseti pracovních dnech do tří let) zaměstnanec své nároky vůči zaměstnavateli uplatní, pak bude povinen zaměstnavatel je uhradit. Tato skutečnost se vztahuje i na případy, kdy se zaměstnavatel se zaměstnancem dohodne byť i písemnou formou, že mu cestovní náhrady nebudou proplaceny. Takovéto dohody jsou podle ustanovení § 19 odst. 1 zákoníku práce neplatné. (Neplatný je právní úkon, kterým se zaměstnanec předem vzdává svých práv.) Ovšem nejsou-li nároky na cestovní náhrady uplatněny ve výše stanovené lhůtě, dochází k jejich promlčení.

Čl. VIII

Aktualizace směrnice

(1) Ministerstvo práce a sociálních věcí v pravidelném termínu od 1.ledna vyhláškou:

- a) mění sazbu základní náhrady za používání silničních motorových vozidel stanovenou v §157 odst.4 ZP,
- b) mění stravné stanovené v §176 odst.1 ZP
- c) stanoví průměrnou cenu pohonných hmot.

(2) Aktuální výše náhrad jsou uvedeny v Příloze č.1 k této směrnici. Při každé změně prováděcího předpisu je příloha aktualizována. Za aktualizaci odpovídá starosta obce.

Čl. IX

Závěrečná ustanovení

Tato směrnice nabývá účinnosti dnem 1.7.2019.

Worbis Pavel
místostarosta

Ing. Zdeněk Nekula
starosta